

DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2022-1-03>

УДК 352:332.142.6

Вячеслав Борисович Дзюндзюк*доктор наук з державного управління, професор,
професор кафедри публічної політики
ННІ «Інститут державного управління»**Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, м. Харків, Україна**<https://orcid.org/0000-0003-0622-2600>***Костянтин Сергійович Жидков***аспірант кафедри публічної політики
ННІ «Інститут державного управління»**Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, м. Харків, Україна**<https://orcid.org/0000-0002-4279-5353>*

МІСЦЕВІ УПРАВЛІНСЬКІ МЕРЕЖІ ЯК ЧИННИК СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Анотація. У статті відзначено сьогодишню тенденцію, коли виклики сталого розвитку вирішуються шляхом створення нових інституційних структур, що утворюють міжорганізаційні управлінські мережі, які є корпораціями публічних акторів, що представляють різні сектори та рівні влади, а також приватних акторів. Такі мережі мають сприяти здійсненню скоординованих дій, необхідних для вирішення проблем сталого розвитку в певних сферах. Зазначено, що до управління мережею необхідно залучати суб'єктів, які мають певні ресурси або іншим чином сприяють вирішенню відповідних проблем. Обґрунтовується необхідність враховувати інтереси всіх зацікавлених сторін для досягнення легітимності відповідних рішень і дій.

Ключові слова: *публічне управління, врядування, місцевий розвиток, сталий розвиток, управлінські мережі.*

Постановка проблеми. На даний час у багатьох країнах, зокрема європейських, можна спостерігати тенденцію, коли виклики сталого розвитку вирішуються шляхом створення нових інституційних структур, що утворюють міжорганізаційні управлінські мережі, які є корпораціями публічних акторів, що представляють різні сектори та рівні влади, а також приватних акторів. Такі мережі мають сприяти здійсненню скоординованих дій, необхідних для вирішення проблем сталого розвитку в певних сферах.

Як цитувати: Дзюндзюк В. Б., Жидков К. С. Місцеві управлінські мережі як чинник сталого розвитку. *Державне будівництво*. 2022. № 1(31). С. 33–45. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2022-1-03>

In cites: Dziundziuk, V.B., Zhidkov, K.S. (2022). Local management networks as a factor of sustainable development. *State Formation*, 1(31), 33–45. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2022-1-03> [in Ukrainian].

© Дзюндзюк В. Б., Жидков К. С., 2022

Сталий розвиток полягає у поєднанні видобутку людських ресурсів з метою комерційного виробництва приватних товарів та збереження спроможності природних територій доставляти колективні блага щодо екологічних та рекреаційних інтересів. Таким чином, концепція сталого розвитку ґрунтується на трьох стовпах: соціальному, економічному та екологічному. Але необхідні для забезпечення сталого розвитку інститути можна розглядати як його четвертий стовп. Одним із таких інститутів і є місцеві управлінські мережі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження щодо питань місцевого розвитку з урахуванням аспектів сталості викладені в працях таких дослідників, як С. Вабо, Дж. Клаусен, В. Лафферті, Д. Світінг, С. Ховік та ін. Питання управлінських мереж та багаторівневе управління розглядають такі науковці як Б. Джессоп, Дж. Маркс, Л. Хуг, Ф. Шарпф та ін.

Мета статті. Визначити особливості місцевих управлінських мереж для забезпечення сталого розвитку.

Виклад основного матеріалу. У цілому мережеве управління можна визначити як «метод/механізм вирішення широкого кола проблем/конфліктів, в яких суб'єкти регулярно приймають взаємовигідні та обов'язкові рішення шляхом переговорів між собою та співпраці у виконанні цих рішень. Мережеве управління ґрунтується на горизонтальних формах взаємодії між суб'єктами які мають суперечливі цілі, але які є достатньо незалежними один від одного, так, що ані ті, ані інші не можуть нав'язати рішення один одному, але при цьому достатньо взаємозалежні, щоб втрапити у ситуації, коли прийнятні для всіх рішення не знайдені» [10, с. 53].

Хоча деякі автори сприймають цей розвиток нових відносин та мереж як крок у розвитку самоорганізованих та самоврядних утворень поза сферою державного контролю, слід підкреслити, що національні уряди все ще відіграють важливу роль у процесах інституційного розвитку завдяки своєму контролю за інститутами, виданню нормативно-правових актів та фінансовим ресурсам [1]. Як стверджує Лундквіст, центральні уряди несуть політичну відповідальність за визначення (пере)розподілу повноважень щодо прийняття рішень між різними рівнями та секторами публічного управління, а також відповідальність за впровадження політичних заходів [7]. Тому усі існуючі сьогодні публічно-управлінські мережі, покладаються на відповідальність державних органів влади або органів місцевого самоврядування у питаннях публічної політики та реалізації публічних

інтересів, і багато з них навіть створені за ініціативою центральних органів влади.

Місцеві органи влади також відіграють вирішальну роль в іншому аспекті, як головні учасники місцевих управлінських мереж. Місцеві органи влади дійсно володіють важливими ресурсами (юридичними, економічними професійними та ін.), які мають вирішальне значення для розв'язання проблем місцевого сталого розвитку. Крім того, сталий розвиток вимагає, щоб діяльність органів публічної влади (рішення, заходи тощо), а також приватних суб'єктів відповідала деяким стандартам. А громадські суб'єкти у даному разі є не тільки членами управлінської мережі, але й цільовими групами для місцевої політики сталого розвитку.

Завдяки ресурсам, якими вони володіють, і завдяки перевазі як суб'єктів, які мають законне право приймати авторитетні рішення, органи публічної влади можуть відігравати роль метаменеджерів. Метауправління – це своєрідне управління зверху вниз, яке застосовується для впливу на самоврядування в мережах, але замість ієрархічних інструментів управління при цьому використовуються різні способи координації, такі як організація, сприяння та ведення переговорів [4]. Саме створення мереж, забезпечення участі у них та сприяння їх функціонуванню є центральним у метауправлінні. Тобто основною метою метауправління є забезпечення співпраці та координації у складних ситуаціях.

Управління мережею слід оцінювати як з точки зору її спроможності вирішувати проблеми, які вона береться вирішувати, так і з точки зору дотримання демократичних стандартів, які стверджують, що люди повинні мати можливість впливати на рішення, що впливають на них самих [9, с. 6]. Тому важливою характеристикою управлінської мережі є її легітимність. Легітимність – це прийняття та підтримка певної системи (або мережі у даному випадку) тими, на кого впливають її рішення. Вихідна легітимність досягається шляхом політичного вибору, який ефективно сприяє загальному добробуту відповідного виборчого округу. Вхідна легітимність забезпечується, якщо політичні рішення відображають інтереси пересічних громадян.

Мережеве управління зазвичай запроваджується коли рішення органів публічної влади або ринку вважаються неможливими або неефективними. Тому метою стає збільшення спроможності вирішувати проблеми, які часто вважається привабливим у складних управлінських ситуаціях із залученням різних секторів та рівнів управління, а також публічних та приватних суб'єктів [9].

Але деякі автори наголошують, що мережеве управління є слабким щодо вхідної легітимності, оскільки рішення в мережевих структурах часто приймаються у неформальній формі, тому стає незрозумілим, хто відповідає за їх прийняття і хто повинен нести відповідальність за реалізовану відповідно до цих рішень політику. А той факт, що не всім громадянам надається однакова можливість брати участь в управлінні, викликає певні питання щодо демократичних аспектів мережевого управління.

Проте у літературі вказується на два (не взаємовиключні) шляхи покращення демократичної легітимності мережевого управління [5]. Одним із способів є надання абсолютно всім зацікавленим сторонам можливості сформулювати свою інтереси, тобто залучати до вироблення управлінських рішень всі сторони, на які вони впливають, а не лише тих, хто вимагає формулювання лише ефективних рішень та забезпечення успішних результатів. Широка участь і відкриті та прозорі дискусії можуть сприяти легітимності рішень, що приймаються мережами. Крім того, широка участь може збільшити ємність системи, а отже, рішення можуть бути кращими, оскільки вони ґрунтуватимуться на більшій поінформованості. Місцеві виконавці отримають краще розуміння проблем та можливих шляхів їх вирішення, а отже, покращать ефективність відповідних заходів та досягнення поставлених цілей відповідної політики.

Другий спосіб – це пов'язати мережеві рішення з рішеннями, прийнятими обраними органами місцевого самоврядування. Тоді управлінська мережа братиме участь у переговорах або обговореннях, що передують чи супроводжують офіційні рішення, прийняті органами місцевого самоврядування або в інших формально узаконених формах взаємодії. Тобто рішення або угоди, прийняті мережею, будуть санкціоновані виборними асамблеями, такими як місцеві ради. Крім того, місцеві ради можуть легітимізувати мережі, будучи їх активними партнерами. Таким чином, публічне управління може впливати на здатність мереж задовольняти вимоги як потужності управлінської системи (здатності вирішувати проблеми), так і демократичної легітимності, впливаючи на їх структуру та функції. Розглянемо ці аспекти докладніше.

Структура мережі. В управлінні мережею можна розрізнати суб'єктів, що володіють певними ресурсами, які сприятимуть вирішенню проблем чи досягненню цілей, та суб'єктів, які мають певний інтерес у відповідній політиці, оскільки це їх стосується. До першої групи належать актори, що

володіють економічними ресурсами, та актори, що володіють певним формальним авторитетом чи знаннями. Згідно із Шміттером, можна розрізнити два типи принципів вибору для таких мереж [10]. Відповідно до принципу мінімального порогового значення (або принципу цільової групи), до мережи включаються лише ті суб'єкти, які вважаються здатними сприяти вирішенню проблеми. Це включає також акторів, які потенційно можуть зірвати співпрацю. Щодо системної спроможності мереж, участь таких акторів має вирішальне значення. Співпраця з боку акторів, які володіють важливими ресурсами та мають сприяти вирішенню проблеми (або досягненню суспільних цілей), забезпечується саме за допомогою мережевої структури. Участь відповідно до принципу мінімального порогового значення зазвичай сприяє вихідній легітимності.

Принцип стейкхолдингу передбачає, що до участі запрошуються всі суб'єкти, які мають зацікавленість у даній проблемі. Через це всі зацікавлені сторони мають можливість висловити свої інтереси. Принцип стейкхолдингу може таким чином сприяти вхідній легітимності.

На практиці серед реальних управлінських мереж, створених для сприяння сталому розвитку територій, можна знайти як мережі, які більш-менш відповідають принципу мінімального порогового значення, так і мережі, які більш-менш відповідають принципу стейкхолдингу. Хоча певні дослідження, які вивчають управлінські мережі сталого розвитку чи участь у них, вказують на той факт, що під час формування таких мереж більше переваги надається принципу мінімального порогового значення, ніж принципу стейкхолдингу, що часто не сприяє вхідній легітимності таких мереж [3].

Функції мережі. Цілі мережевої взаємодії можуть змінюватись, залишаючи учасників мережі з різними можливостями впливати на результат процесу, тобто може змінюватись формальна влада мережі: від консультативної, яка передбачає надання членам мережі права голосу та висловлення своєї думки з певних приводів для консультування органів публічної влади, через ведення переговорів, пошуку компромісів чи консенсусу, метою яких є досягнення прийнятних для всіх сторін рішень, до того, що мережа фактично сама ухвалює рішення.

Функції мережі впливають на зв'язки з органами публічної влади. У першому випадку (консультування) мережі дають поради або консультації суб'єктам публічного управління, які приймають рішення на основі цього, а також інших чинників.

У другому випадку учасники мережі (включаючи громадських діячів) домовляються про угоди та компроміси. Незважаючи на те, що органи влади в принципі можуть вільно приймати рішення, у демократичній державі вони твердо зобов'язані приймати рішення відповідно до компромісів, тобто санкціонувати рішення, прийняті мережею. Однак органи публічної влади відповідальні перед мешканцями певної території і повинні враховувати усі зацікавлені інтереси. Той факт, що остаточне рішення приймається виборними органами, може перешкоджати вирішенню ситуацій, коли витрати на політику перекладаються на суб'єктів, які не беруть участі у мережі.

У третьому випадку мережі чітко відводиться вирішальна роль. Наприклад, мережа може вирішити, які проекти фінансувати. Роль органів влади тут є переважно як одного з учасників мережі, що частково фінансує її діяльність та визначає рамки цієї діяльності. Через це мережа підзвітна органам влади, але зв'язки мережі за цього випадку з органами влади є слабкішими, ніж за перших двох випадків.

На практиці можна знайти приклади всіх трьох функцій серед створених управлінських мереж, що вирішують проблеми сталого розвитку. Проте тенденція до управління мережами демонструє рух у напрямку надання таким мережам більш вирішальної ролі, або у веденні переговорів, або у прийнятті остаточних рішень щодо впровадження певних політичних заходів.

Отже, незважаючи на те, що виявляються винятки, демократичну легітимність мереж більшою мірою намагаються забезпечити через тісні зв'язки з рішеннями, прийнятими органами влади, ніж через відкриття мереж для участі з боку всіх зацікавлених сторін. А участь у мережах приватних суб'єктів частіше має потенціал сприяти системній спроможності мережі. Це також може бути врахованим під час вибору включення та виключення суб'єктів у реальних випадках створення управлінських мереж.

Повертаючись до питання про сприяння сталому розвитку шляхом досягнення необхідності координації між рівнями та секторами управління, а також через взаємодію публічного та приватного секторів, тобто через створення місцевих управлінських мереж, слід також відзначити певні проблеми, що виникають при цьому. До основних таких проблем слід віднести, по-перше, асиметричний розподіл влади та взаємозалежності, по-друге, асиметричний розподіл інтересів. Перша – впливає на можливості досягнення потужного потенціалу вирішення проблем розвитку шляхом залучення суб'єктів, які мають важливі для цього ресурси, друга – впливає на можливості

забезпечення демократичної легітимності, беручи до уваги інтереси всіх зацікавлених сторін. Розглянемо ці проблеми докладніше.

Асиметричний розподіл влади та взаємозалежності. Сприяння сталому розвитку залежить від співпраці акторів, які представляють різні світогляди, цінності, цілі та інтереси. У такій ситуації забезпечити добровільну участь усіх власників ресурсів у співпраці щодо розвитку є серйозним викликом. Але здатність управлінських мереж вирішувати проблеми сталого розвитку залежить саме від участі акторів, які мають ресурси, необхідні для сприяння вирішенню цих проблем, тобто вони повинні відчувати, що це в їхніх інтересах брати участь у співпраці та брати на себе у зв'язку з цим певні зобов'язання, які визначаються зазвичай шляхом переговорів.

Проте навіть якщо різні актори дійсно залежать від інших для досягнення своїх цілей, розподіл залежностей між ними не є рівним. Традиційний спосіб координації публічної політики між рівнями та гілками влади шляхом, наприклад, міжмуніципального або регіонального планування на практиці часто призводить до того, що деякі актори публічного сектору вважають своїм інтересом досягати цілей своєї місцевої або галузевої політики за допомогою відповідних інструментів політики, якими вони власноруч керують, а не для того, щоб взяти на себе зобов'язання стосовно співпраці з іншими акторами.

На жаль, подібна ситуація спостерігається у результаті створення управлінських мереж. Так, у деяких дослідженнях інтеграційної спроможності мереж, які займаються регіональним плануванням, стверджується, що розподіл взаємозалежностей між суб'єктами є важливим для пояснення відмінностей в інтеграційній спроможності [3]. І однією з важливих перешкод на шляху до досягнення мети комплексного регіонального планування та управління є той факт, що важливі публічні актори (як і раніше) сприймають більшу вигоду від просування своїх власних цілей та цінностей за допомогою інструментів політики, якими керує сама влада, ніж від участі у регіональному співробітництві навколо інтегрованої стратегії. Дослідження також показують, що у регіонах, де тиск на території та конфлікти між різними інтересами користувачів є більш помітними, різні актори об'єднуються у мережі, створені для сприяння комплексному управлінню регіонами. Інтеграційна спроможність процесу планування стає більшою, якщо контекст створює сильніші взаємозалежності, що, ймовірно, впливає на зацікавленість акторів у співпраці.

Управління мережею – це горизонтальні способи взаємодії, де участь у принципі є добровільною: усі актори мають сприймати певну позитивну віддачу від участі у мережі. У ситуації з асиметричними взаємозалежностями не обов'язково, щоб усі актори, які володіють ресурсами чи повноваженнями, необхідними для вирішення проблем розвитку, бачили участь в їх інтересах. Є кілька прикладів того, що у деяких країнах державні органи з охорони навколишнього природного середовища виступають проти ідеї співпраці з органами місцевого самоврядування чи власниками земель в управлінні природними територіями, які охороняються або потребують охорони [6]. Ці державні органи вважали за краще нести повну відповідальність за управління такими територіями самостійно, і тому обрали стратегію дезертирства. Участь екологічних відомств у цих випадках забезпечувалася диктатом вищого рівня: або Парламентом, або відповідним Міністерством.

Актори, які обирають дезертирство, а не співпрацю, ілюструють той факт, що управління мережею ґрунтується на передумові, що всі актори, які володіють важливими ресурсами чи повноваженнями, дійсно мають певну вигоду від участі у співпраці щодо забезпечення сталого розвитку. І, до речі, центральні органи влади можуть забезпечувати співпрацю між різними групами інтересів, між різними акторами, «розмахуючи палицею» примусу, роблячи неучасть менш привабливою, або пропонуючи стимули, що роблять участь більш привабливою. У даному разі держава відіграє своєрідну роль «метакерівника», особливо якщо забезпечує власне представництво в мережах цільових груп та інших власників ресурсів.

Практичний досвід дійсно ілюструє важливість забезпечення участі та прихильності важливих публічних акторів, а також труднощі, пов'язані з цим. Цей досвід також показує, що центральний уряд не завжди бере на себе активну роль «мета-управлінця», щоб забезпечити співпрацю з усіма відповідними публічними акторами. І досить часто досвід природокористування викликає певні сумніви щодо бажання органів влади, які опікуються захистом навколишнього середовища, співпрацювати у проектах, спрямованих на стимулювання економічного розвитку та комерційного виробництва.

Існують також великі проблеми щодо залучення важливих власників приватних ресурсів. Воля місцевих економічних суб'єктів сприяти виробництву колективних благ, таких як біорізноманіття чи ландшафтні особливості, часто обмежена і, ймовірно, залежить від можливості отримати деякі додаткові приватні вигоди. Особливо великі компанії часто мають економічну силу, що дає

їм великий ступінь незалежності від держави. Але дослідження щодо політичних мереж та сталого розвитку міст прийшли до висновку, що потужність місцевої економічної системи зменшується через те, що представники важливих галузей не бажають брати участь у співпраці щодо забезпечення сталого розвитку, і що їхній дезертирський вибір обмежує можливості місцевої управлінської мережі знайти ефективні рішення для управління та розвитку території [6].

Той факт, що впливові актори чинять опір співпраці, або через неучасть, або через примусове залучення з невеликою кількістю зобов'язань щодо координації діяльності, є причиною зниження спроможності системи управління мережею. За такої ситуації воля до пошуку узгоджених та інтегрованих рішень часто відсутня або низька, а у ситуаціях, коли потужні актори дійсно домінують у взаємодії та використовують мережу для просування власних інтересів, виникає питання легітимності рішень даної управлінської мережі. І поточний досвід ілюструє великі виклики з якими стикаються центральна та місцева влада у здійсненні ефективного метауправління, забезпечуючи участь акторів, які володіють важливими для забезпечення сталого розвитку ресурсами.

Асиметричний розподіл інтересів. Основу можливого конфлікту щодо сталого розвитку територій складають протиріччя між збереженням та використанням, або, іншими словами, між здатністю територій виробляти колективні блага і можливість виробництва на даних територіях приватних благ. Застосування принципу мінімального порогового значення (або принципу цільової групи) щодо участі приватних акторів часто означало б надання пріоритету суб'єктам, зацікавленим у комерційному видобутку природних ресурсів, розташованих на тій чи іншій території.

Такі суб'єкти здійснюють діяльність з потенційним негативним впливом на інші види діяльності, а також на природні якості території, тобто діяльність, яка, за великим рахунком, має бути обмеженою або взагалі забороненою. Проте серед цих суб'єктів є актори, які мають ресурси важливі для досягнення сталого розвитку, або його економічної складової, саме тому і застосовується згаданий принцип мінімального порогового значення. Застосування цього принципу також означає, що приватні суб'єкти, яким надається пріоритет та які користуються колективними благами, виробленими в цій сфері, будуть, ймовірно, менш зацікавлені в інвестуванні ресурсів для сталого розвитку території. Таким чином, застосування принципу мінімального порогового значення передбачає надання переваги лише одній стороні зазначеного конфлікту.

Незважаючи на те, що існують винятки, на практиці можна спостерігати тенденцію віддавати перевагу принципу мінімального порогового значення (принципу цільової групи), коли створюються управлінські мережі. Часто, особливо у сільській місцевості, у функціонуванні таких мереж беруть участь власники земельних ділянок, місцеві виробники та представники туристичної галузі, які обстоюють власні приватні інтереси, а екологічні та рекреаційні інтереси враховуються у даному разі меншою мірою. Крім того, серед публічних акторів пріоритет надається представникам місцевих органів влади, оскільки діяльність мережі пов'язана з рішеннями, прийнятими місцевими радами.

Такі управлінські мережі, де домінують місцеві цільові групи, які представляють інтереси видобутку ресурсів, та місцева влада, яка прихильна до цих інтересів, часто піддаються критиці з боку акторів, що представляють інтереси охорони навколишнього середовища та рекреаційні інтереси, за те, що ці мережі не дбають належним чином про екологічні та природні цінності. Це вказує на те, що на практиці часто мережева управлінська структура не в змозі досягти узгодженого консенсусу, який охоплює всі зацікавлені інтереси. І основною причиною тут є те, що управлінські мережі більш стурбовані забезпеченням участі важливих з точки зору наявності ресурсів цільових груп, а не урахуванням інтересів всіх цільових груп, що призводить (одразу або поступово) до домінування акторів, які сприяють інтересам місцевого економічного розвитку, а не сталого розвитку. Тому відповідальністю місцевих органів влади, зокрема, місцевих рад, є урахування інтересів усіх зацікавлених сторін до остаточного прийняття рішень управлінськими мережами.

Однак слід розуміти, що у питаннях сталого розвитку часто виникають глибокі конфлікти інтересів між різними групами інтересів, і безпрограшне рішення можливо буде важко знайти. Зменшуючи кількість суб'єктів, можна обмежити очікувані трансакційні витрати на переговори про компроміси [8], питання, однак, у тому, чи такі компроміси представлятимуть ефективні рішення для вирішення даної проблеми (безпосередньо, або опосередковано), уникаючи питань легітимності та опору з боку зацікавлених сторін.

Політика сталого розвитку, за визначенням, є довгостроковою, адже йдеться про забезпечення того, щоб нинішня людська діяльність не зменшувала можливості майбутнього покоління. При цьому екологічна деградація часто є результатом поєднання різних видів діяльності, як місцевих, так і зовнішніх. Обидві ці характеристики політики сталого розвитку, – довгострокові наслідки

та складний причинно-наслідковий зв'язок, – означають, що результати, а отже, ефективність чи спроможність управлінської системи, яка реалізує таку політику, будуть постійно підлягати сумніву та оскаржуватися. Це ускладнює легітимність політики через її результати. Тому важливо забезпечити якомога повніше урахування інтересів усіх зацікавлених сторін, причому як місцевих, так і зовнішніх.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Цілі сталого розвитку не можуть бути досягнутими незалежними діями окремих публічних чи приватних суб'єктів, - необхідні їхні скоординовані дії. Політика сталого розвитку перетинає кордони політичних секторів, а також кордони між публічним та приватним сектором, тобто сталий розвиток є крос-функціональним. Він також перетинає кордони територіальних юрисдикцій, будь-то місцеві, регіональні чи національні. До того ж, кордони екосистем не відповідають кордонам між адміністративно-територіальними одиницями, тому діяльність, здійснена в одному місці, впливає на людей, які живуть в інших місцях, а також люди, які живуть в одному місці, можуть мати законні інтереси щодо природних ресурсів та ландшафтних цінностей територій, розташованих в інших юрисдикціях.

Інакше кажучи, важко територіально та функціонально реалізовувати цілі сталого розвитку таким чином, щоб зовнішні ефекти були повністю інтерналізовані. Цілі сталого розвитку знаходяться на перетині між різними юрисдикціями, різними секторами управління, а також різними рівнями управління. Таким чином, реалізація цих цілей представляє суттєвий виклик для координації та інтеграції дій багатьох акторів, відповідно, необхідним є створення складних інституційних структур, якими і є управлінські мережі. Предметом подальших досліджень має стати питання створення публічно-приватних партнерств для забезпечення місцевого сталого розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Hajer M., Wagenaar H. Introduction. Deliberate Policy Analysis. *Understanding Governance in the Network Society*. Cambridge : Cambridge University Press, 2003, P. 1-30.
2. Hooghe L., Marks G. Unraveling the Central State, but How? Types of Multilevel Governance. *American Political Science Review*, 2003, No. 97, P. 233-243.
3. Hovik S., Vabo S. I. Local Councils as Democratic Meta-Governors? Analysing Networks Dealing with Border Crossing Natural Resources in Norway. *Scandinavian Political Studies*, 2015, No. 28, P. 257-275.
4. Jessop B. *The Future of the Capitalist State*. Cambridge : Polity Press, 2012.
5. Klausen J. E., Sweeting D. Legitimacy and Community Involvement in Governance. *Urban Governance and Democracy*. London : Routledge, 2004.

6. Lafferty W. M. Governance for sustainable development: lessons and implications. *Governance for Sustainable Development. The Challenge of Adapting Form to Function*. Cheltenham : Edward Elgar, 2014.
7. Lundquist L. Integrating Swedish Water Resource Management: a multi-level governance trilemma. *Local Environment*, 2004, Vol. 9, P. 413-424.
8. Peters B. G., Pierre J. *Governance, Politics and the State*. New York : St. Martin's Press, 2000.
9. Scharpf F.W. *Governing in Europe: Effective and Democratic?* Oxford : Oxford University Press, 2019.
10. Schmitter P. C. Participation in Governance Arrangements: Is there any Reason to Expect it will Achieve "Sustainable and Innovative Policies in Multilevel Context"? ; Grote J. R., Gbikpi B. (Eds.) *Participatory Governance. Political and Societal Implications*. Opladen : Leske + Budrich, 2012.

Стаття надійшла до редакції 22.05.2022 р.

Стаття рекомендована до друку 19.06.2022 р.

Dziundziuk V. B.

*Doctor of Science in Public Administration, Full Professor,
Professor of Public Policy Chair,
Education and Research Institute of Public Administration
of V.N. Karazin Kharkiv National University, Kharkiv, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0003-0622-2600>*

Zhidkov K. S.

*Postgraduate Student of Public Policy Chair,
Education and Research Institute of Public Administration
of V.N. Karazin Kharkiv National University, Kharkiv, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0002-4279-5353>*

LOCAL MANAGEMENT NETWORKS AS A FACTOR OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Abstract. The article determines that in many countries the challenges of sustainable development are solved by creating new institutional structures that form inter-organizational management networks, which are corporations of public actors representing different sectors and levels of government, as well as private actors. Such networks should contribute to the implementation of coordinated actions, which are necessary to solve the problems of sustainable development in certain areas. It is noted that the concept of sustainable development is based on three pillars: social, economic and ecological. But the institutions necessary to ensure sustainable development can be considered as its fourth pillar. Local management networks are one of such institutions. It is necessary to involve subjects who have certain resources or otherwise contribute to the solution of the relevant problems in the management of the network. In addition, there is a need to consider the interests of all stakeholders in order to achieve legitimacy. This is quite natural, but there are two challenges that must be taken into account. First, it is a challenge to involve all powerful actors in situations of asymmetric distribution of interdependencies, which leads to the fact that some of them will not consider the implementation of real cooperation in their interests. Second, it is a challenge caused by an asymmetric distribution of interests, where commercial resource extraction interests prevail among local private actors and local governments, who are also important resource owners, and environmental conservation interests prevail among external

stakeholders, who are also stakeholders. Sustainable development policy crosses the boundaries of political sectors as well as the boundaries between the public and private sectors, i.e. sustainable development is cross-functional. It also crosses the boundaries of territorial jurisdictions, whether local, regional or national. So, the sustainable development goals are at the intersection of different jurisdictions, different sectors of governance, and different levels of governance. Thus, the realization of these goals represents a significant challenge for the coordination and integration of the actions of many actors, accordingly, it is necessary to create complex institutional structures such as management networks.

Keywords: *public administration, governance, local development, sustainable development, management networks.*

REFERENCES

1. Hajer, M., Wagenaar, H. (Eds.) (2003). Introduction: Deliberate Policy Analysis. *Understanding Governance in the Network Society*, 1-30. Cambridge: Cambridge University Press.
2. Hooghe, L., Marks, G. (2003). Unraveling the Central State, but How? Types of Multi-level Governance. *American Political Science Review*, no. 97, 233-243.
3. Hovik, S., Vabo, S.I. (2015). Local Councils as Democratic Meta-Governors? Analysing Networks Dealing with Border Crossing Natural Resources in Norway. *Scandinavian Political Studies*, no. 28, 257-275.
4. Jessop, B. (2012). *The Future of the Capitalist State*. Cambridge: Polity Press.
5. Klausen, J.E., Sweeting, D. (2004). Legitimacy and Community Involvement in Governance. M. Haus, H. Heinelt, M. Stewart (Eds.). *Urban Governance and Democracy*. London: Routledge.
6. Lafferty, W.M. (2014). Governance for sustainable development: lessons and implications. *Governance for Sustainable Development. The Challenge of Adapting Form to Function*. Cheltenham: Edward Elgar.
7. Lundquist, L. (2004). Integrating Swedish Water Resource Management: a multi-level governance trilemma. *Local Environment*, 9, 413-424.
8. Peters, B.G., Pierre, J. (2000). *Governance. Politics and the State*. St. Martin's Press: New York.
9. Scharpf, F. (2019). *Governing in Europe. Effective and Democratic?* Oxford: Oxford University Press.
10. Schmitter, P.C. (2012). Participation in Governance Arrangements: Is there any Reason to Expect it will Achieve "Sustainable and Innovative Policies in Multilevel Context". J.R. Grote, B. Gbikpi (Eds.). *Participatory Governance. Political and Societal Implications*. Opladen: Leske + Budrich.

The article was received by the editors 22.05.2022.

The article is recommended for printing 19.06.2022.